

PROSJEKT- PLAN

PILOT I EGET LIV [PIL]

Siljan kommune ble høsten 2019 valgt ut til å være deltakende i prosjektet «Pilot for programfinansiering», der samordning av statlige tilskudd skal stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenester i kommunen, slik at utsatte barn og unge får bedre og mer helhetlige tjenester.

INNHOLD

1. Bakgrunn og forankring	4
1.1 Begreper	5
1.2 Satsningsområdene	7
2 Organisasjon, roller og ansvar	11
2.1. Styringsgruppe	11
2.2. Arbeidsgrupper	11
2.3. Nærværsteam	12
2.4. Cos-p veiledere	13
2.5. Oversikt ansvar /roller	14
3. Målsettinger	15
3.1. Formål	15
3.2. Hovedmål og delmål	15
3.3. Målgruppe	20
3.4. Samarbeidspartnere	20
3.5. Avgrensninger	21
4. Fremdriftsplan	22
5. Rapportering	24
6. Finansiering	24
7. Evaluering	25
7.1 Finansieringsordningen	25
7.2 Evaluering av tiltak	25
8. Referanser	26

1 Bakgrunn og forankring.

Høsten 2019 ble Siljan kommune valgt ut til å være med i prosjektet «Pilot for programfinansiering». Piloten er en samordning av statlige tilskudd rettet mot utsatte barn og unge mellom 0-24 år og deres familier. Et overordnet mål er å gi kommunene lokal frihet og handlingsrom slik at det blir mulighet til å implementere et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Midlene skal i hovedprinsipp brukes til tiltaksutvikling.

Dette arbeidet vil være med på å styrke kommunens møte med barnevernreformen som kommer i 2022. Denne reformen regulerer først og fremst barneverntjenesten, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer. Målet er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt. Dette er også i tråd med føringer i Meld.St.6 (Kunnskapsdepartementet, 2019) hvor tverrfaglig samarbeid, tidlig innsats og inkluderende fellesskap trekkes frem som viktige satsningsområder. Siljan kommune søkte om midler til:

- Å etablere et **nærværsteam ledet av en nærværskoordinator**. Kommunen har vært med i «Talenter for framtida» i Telemark siden 2011, og er i implementeringsfasen i forhold til handlingsveileder for barn vi er bekymret for. Likevel ser vi en økende grad av fravær i ungdomsskolen. Vi har erfart at de samme elevene også har vært mye borte fra skolen helt ned på småskoletrinnet. Vi har grunn til å tro at disse barna også har vært hjemme fra barnehagen. Forskning viser at tilstedeværelse i skolen er en forutsetning for delaktighet i samfunnet. Det å mestre faglige og sosiale krav og utfordringer i skolen og ellers i de unges liv, er viktig mestring for resten av livet. Siljan kommune ønsker å opprette et nærværsteam som tidlig går inn i saker med fravær. Dette vil også gjelde elever som står i fare for å slutte eller slutter i videregående skole og som står uten tilbud. Vi ønsker å gi dem råd og veiledning, kartlegge, følge opp og eventuelt henvise videre. Målet er å få dem tilbake til skolen, men også hjelpe dem slik at de blir med ut på ungdomsklubben eller andre fritidsaktiviteter.
- Å igangsette **foreldreveiledning/foreldrestøtte**. Kommunen ønsker å bygge opp et team som kan tilby foreldreveiledning. Dette vil vi ha på et forebyggende plan, men også inn i enkelttilfeller der vi ser at barnet eller ungdommen sliter f. eks. med stort skolefravær. Målet er at foreldreveiledningen og foreldrestøtten vil være med på å styrke samspillet mellom foresatte og barn og samtidig forebygge utvikling av vansker på et senere tidspunkt. Vi ønsker å kunne tilby veiledning til alle foresatte allerede på helsestasjonen og i barnehagen. I tillegg ønsker vi at foresatte til barn og unge som er fanget opp av BTI-modellen og som får hjelp av tverrfaglige team, også skal kunne få tilbud om foreldreveiledning. På den måten kan vi jobbe med hele familien. Vi tror at robuste foresatte får robuste barn.
- Å bedre **tverrfaglig samhandling overfor brukerne**. Kommunen har allerede etablert gode rutiner for samhandling gjennom BTI-modellen og prosjektet sees på som en videreføring av dette arbeidet. I tillegg har vi gode erfaringer med at *Tiltaksteam barn og unge* jobber sammen om de mest komplekse sakene. I dette teamet sitter NAV, PPT, barnevern, skole, barnehage, helsestasjon, skolehelsetjeneste, psykiatrisk sykepleier, fysioterapi, leder for forebyggende tjenester og nærværskoordinator. Vi mener at dette er et godt utgangspunkt for å videreføre og videreutvikle det tverrfaglige og tverretatlige samarbeidet. Målet vårt videre er å bidra til at tilbudet vårt blir enda bedre koordinert, mer samordnet og mer tilgjengelig for aldersgruppen 0-24 år. Tilknyttet aldersgruppen 16-24 år har vi per i dag få samordnede tjenester. Dette skal prosjektet bidra med å få på plass. Vi ønsker også å opparbeide større automatikk rundt familiene der vi allerede er inne med tiltak for barna eller ungdommen. For å få til dette skal vi ha større fokus på brukermedvirkning.

Prosjektet er forankret hos kommunalsjef og tatt opp til politisk behandling i kommunestyret 3. september 2019.

1.1 Begreper

Gjennom prosjektet skal kommunen ha fokus på utsatte barn, unge og deres familier ved hjelp av tidlig innsats og samordning av tjenester.

Utsatte barn og unge:

Det finnes ulike måter å definere begrepet «utsatte barn og unge». 0-24 samarbeidet har sett på fellestrekket i ulike definisjoner og kommet frem til at begrepet omhandler tre ulike fellestrekk: Barn og unge med sammensatte behov har utfordringer på flere livssituasjoner parallelt, og trenger derfor ofte hjelp av flere tjenestesteder på samme tid. Det er ofte mulig å identifisere flere risikofaktorer som tilsier at barnet eller ungdommen kan komme til å oppleve utfordringer i livet. Psykiske helseplager, lærevansker, fravær av organisert fritidsaktivitet med jevnaldrende eller oppvekst i en familie med innvandrerbakgrunn med lav familieinntekt, kan ses på som risikofaktorer. Jo flere risikofaktorer som er til stede samtidig, jo større sannsynlighet er det for at barnet eller ungdommen opplever problemer i fremtiden. Frafall i videregående skole, som i seg selv kan betegnes som en risikofaktor for veien videre i livet, korrelerer med levekårsulemper i voksenalder, som dårlig helse, lav inntekt, sosialhjelpsmottak og kriminalitet (Falch & Nyhus i Hansen, Jensen & Fløtten, 2019). Tilstedeværelsen av beskyttelsesfaktorer, som for eksempel omsorgsfulle foresatte, konsekvent oppdragelse, gode skoleprestasjoner eller et velfungerende sosialt miljø kan bidra til å fremme en positiv utvikling hos barnet (Hansen, Jensen & Fløtten, 2019). På bakgrunn av dette forklares utsatte barn og unge på følgende måte: «Barn og unge med risiko for å utvikle problemer som kan lede til mangelfull grunnopplæring, med påfølgende utfordringer knyttet til utdanning, arbeid og helse, og som står i fare for fremtidig marginalisering.» (0-24-samarbeidet. Strategi 2017:2020:1)

Tidlig innsats:

I lys av det vi vet om utsatte barn og unge, blir tidlig innsats vesentlig. I Meld.St.6 (Kunnskapsdepartementet, 2019) defineres tidlig innsats som «et godt pedagogisk tilbud fra tidlig småbarnsalder, at barnehager og skoler arbeider for å forebygge utfordringer, og at tiltak settes inn umiddelbart når utfordringer avdekkes.» Det å gi barn og unge en god barndom er en god investering i barns levekår her og nå, samt for deres framtidige sjanser i livet og for samfunnets bærekraft (Hansen, Jensen & Fløtten, 2019). Heckman (2000 i Hansen, Jensen & Fløtten, 2019) har gjennom sin forskning vist betydningen av tidlig innsats for å styrke barns humankapital og forutsetninger for å få et godt liv og å mestre og bidra i samfunnet. Humankapital er en fellesbetegnelse for den enkeltes ferdigheter, kompetanse og kunnskap for å mestre deltakelse på ulike arenaer i livet. BTI er en modell som skal sikre tidlig, helhetlig og koordinert innsats til gravide, barn, unge og foreldre som det er knyttet undring eller bekymring til. I lys av arbeidet knyttet til implementering av BTI-modellen, ønsker kommunen å rette enda mer søkelys mot utsatte barn, unge og deres familier ved ulike tiltak gjennom prosjektet.

Samordning og samhandling:

Å sikre at utsatte barn og unge får den hjelpen de har behov for, kan betegnes som et gjenstridt eller umedgjørlig problem (Hansen, Jensen & Fløtten, 2019). Utsatte barn og unge har ofte sammensatte behov og følgelig behov for flere tjenester samtidig. Kompleksiteten utfordrer velferdssystemet, og viser betydningen av samordning eller samhandling for å kunne hjelpe de det gjelder og sette deres behov i sentrum. Samordning defineres som «en prosess der selve kjernen er at ulike mål, verdier, aktiviteter, ressurser eller andre premisser blir sett i sammenheng, prioritert, avveid og tilpasset hverandre» (Difi i Hansen, Jensen & Fløtten, 2019). Det handler om å dele informasjon slik at man har et felles kunnskapsgrunnlag. Deretter må man se de samme problemene, altså utvikle en felles problemforståelse, for så å trekke i samme retning og unngå å svekke andres måloppnåelse. Målet er å jobbe sammen for å utvikle en felles plan med brukeren i sentrum.

Flere tilsyn og offentlig utredning har dokumentert at samordning er et sviktområde, og at manglende samarbeid mellom tjenester har ført til at utsatte barn og unge ikke har fått den oppfølgingen de har hatt behov for. Det konkluderes med at det er behov for sterkere brukerorientering i tjenestene og bedre samordning mellom tjenestene. Ved å sette brukeren i sentrum gjennom en brukerorientert modell og tydeliggjøre den enkeltes samlede livssituasjon, vises det fragmenterte velferdstilbudet og behovet for samordning mellom tjenestene. Årsaken til frafall og utfordringer i skolen er et eksempel på sammensatte utfordringer hvor forholdene som kan føre til frafall kan opptre tidlig i et barns liv. Det pekes derfor på betydningen av tidlig innsats, samarbeid mellom instansene rundt barnet og fokus på brukerens samlede livssituasjon (Hansen, Jensen & Fløtten, 2019).

Bekymringsfullt fravær:

Skolefravær er et fagfelt med stor kompleksitet, spesielt når fraværet har vart over tid. Utdanningsdirektoratet (2016) skriver at: «Fravær i grunnskolen kan deles i dokumentert og udokumentert fravær. I grunnskolen er det to typer dokumentert fravær. Det er fravær av helsemessige årsaker og permisjon innvilget av skolen. Ugyldig fravær er fravær der eleven har fravær enten i enkelttimer eller hele dager uten foresattes viten og samtykke.» Ordet skolevegring er mye brukt i tilfeller der fraværet fra skolen assosieres med følelsesmessige vansker som angst og depresjon. Bekymringsfullt skolefravær trenger imidlertid ikke å innebefatte en emosjonelt betinget vegring hos eleven mot å være til stede på skolen. Alvorlig skolefravær kan defineres som: «Fravær fra undervisning og det sosiale fellesskapet i skolen, gyldig eller ugyldig, av et omfang/en hyppighet som medfører bekymring knyttet til elevenes faglige utvikling, samt elevens sosiale tilhørighet og utvikling» (Ingul, 2011). Siljan kommune har som en del av Pil-prosjektet utarbeidet rutiner for nærvær og fravær i skolen. Der er det definert at skolen skal handle dersom fraværet overstiger 10% gyldig eller ugyldig fravær, 10 enkelttimer i en termin eller gjentagende forsentkomming mer enn 3 ganger pr. måned. Skolen skal også kontakte hjemmet dersom en elev har en enkelttime eller mer ugyldig fravær.

Organisasjonskultur:

Det finnes mange ulike definisjoner av begrepet organisasjonskultur, men Bang (2017) oppsummerer flere av dem i en enkel definisjon: «Organisasjonskultur er de felles verdier, normer og virkelighetsoppfatninger som utvikler seg i en organisasjon når medlemmene samhandler med hverandre og omgivelsene». Kulturen kan derfor deles inn i tre kjerneelementer:

1. **Verdier** som foreskriver hva som oppfattes som viktig, verdifullt og som man etterstreber.
2. **Normer** som foreskriver hvordan man bør oppføre seg, hva som er akseptable og uakseptable handlinger og holdninger.
3. **Virkelighetsoppfatninger** som hjelper medlemmene til å forstå hva som er sant og usant, og hvordan de skal forstå det som skjer rundt dem.

Kulturen vokser frem gjennom interaksjoner mellom medlemmer og omgivelsene. Den er derfor ikke noe man kan vedta fordi den er et produkt av samhandling (Bang, 2017).

En lærende organisasjon:

I Kompetanseberetningen defineres en lærende organisasjon på følgende måte: «En lærende organisasjon kan defineres som en organisasjon som utvikler, forvalter og tar i bruk sine kunnskapsressurser slik at virksomheten totalt sett blir i stand til å mestre daglige utfordringer og etablere ny praksis når det er nødvendig» (Utdanningsforbundet, 2005, s.9). I heftet «En lærende skole» (Udir, 2008) står det at «den lærende organisasjon» kan forstås på ulike måter, avhengig av utgangspunkt og vektlegging:

- Organisasjoner tilpasser seg endringer i omgivelsene ved å justere sine mål og sin oppmerksomhet. Organisasjonslæring kan da beskrives som tilpasning.
- Medarbeiderne i en organisasjon kan antas å ha et sett av felles antakelser og oppfatninger. Man kan da beskrive organisasjonslæring som en endring av disse antakelsene.
- Organisasjonslæring kan beskrives som kunnskapsutvikling. Organisasjonen utvikler kunnskap om forholdet mellom handling og resultat, i form av en kunnskapsbase. Kvaliteten på

denne kunnskapsbasen vil dermed være avgjørende for organisasjonens effektivitet og evne til å foreta de riktige strategiske valgene.

- Organisasjonslæring beskrives også som erfaringslæring og institusjonalisering av erfaringer, og organisasjonens evne til å utnytte erfaringer som er overførbare og relevante til nye situasjoner og over tid (Shrivastava 1983 i Udir, 2008). Senge (1999 i Roald, 2012) sammenfatter dette og sier at en lærende organisasjon er «et sted hvor mennesker kontinuerlig utvikler sin kapasitet til å skape de resultatene de virkelig ønsker og drømmer om, hvor nye og utviklende tankemønstre dyrkes fram, hvor kollektive ambisjoner er frigjort, og hvor mennesker kontinuerlig lærer å lære sammen» (Senge 1999 i Roald, 2012, s.129). Det er ingen selvfølge at man lærer av sine fiaskoer eller suksesser. Det krever en bevisst innstilling og holdning. Utviklingen av en lærende organisasjon skjer derfor gjennom 5 disipliner, mener Senge. Gjennom forståelse for disse disiplinene, får medlemmene kompetanse i å lære å lære:

1. **Personlig mestring:** Enkeltindividet må hele tiden lære nye ting.
2. **Mentale modeller:** Vi blir påvirket av organisasjonen vår og omverdenen og vi må derfor undersøke disse for å vite hvordan de påvirker organisasjonen vår.
3. **Bygge felles visjoner:** Disse skal være en drivkraft og ikke tørre ord.
4. **Team læring:** Kunnskap vokser når den deles. Vi trenger ferdigheter i å handle og lære som team.
5. **Systemisk:** Hjelper organisasjonen til å se helheten og ikke enkeltdelene. Først da kan vi begynne å bruke ressursene våre optimalt og skape best mulige resultater.

Barnets beste og retten til å bli hørt:

Udir (2019) skriver i *Veileder- tilrettelegging for barn og elever med stort læringspotensial*: «Barnekonvensjonen art. 3 og art. 12, Grunnloven § 104 og forvaltningsloven § 17 gir alle barn en rett til å bli hørt i saker som vedrører dem og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn». Hensynet til barnets beste er en rettighet, et grunnleggende hensyn og en saksbehandlingsregel. Det betyr at hensynet til barnets beste alltid skal vurderes, og det vil være en saksbehandlingsfeil dersom en slik vurdering ikke er gjort. Hensynet til barnets beste er ikke den eneste faktoren, men en svært viktig faktor. I vurderingen av hva som er barnets eller ungdommens beste, vil deres oppfatning være sentral. Det er imidlertid ikke alltid at barnets, ungdommens eller foresattes mening er til det beste for barnet eller ungdommen. Hovedregelen er at alle barn/ungdom har rett til å bli hørt i saker som vedrører dem. Dette gjelder uavhengig av alder eller forutsetninger. Utgangspunktet er at barnet/ungdommen skal høres direkte, men de kan også høres gjennom objektive personer, foreldre, gjennom brev m.m. Det kan også tenkes at barnets stemme kommer tydelig nok frem i annen dokumentasjon. Barnet har ikke en plikt til å uttale seg. Professor Kirsten Sandberg sier at vekten på barnets syn i helhetsvurderingen, må vurderes konkret ut ifra barnets alder og modenhet, hva saken gjelder, styrken og fastheten av barnets ønske og ikke minst hvor mye som står på spill (Stette, 2019).

1.2 Satsningsområdene

Fravær og nærvær.

I Norge har alle barn og unge rett og plikt til grunnskoleopplæring jfr. opplæringsloven § 2-1. Nærværarbeid handler om å legge til rette slik at elever trives og ønsker å være til stede på skolen. Elever som fullfører sin skolegang, har bedre forutsetninger for å lykkes i livet både med hensyn til deres sosiale funksjonsevne, psykiske helse, muligheter i arbeidslivet og hvordan hverdagen håndteres. De aller fleste barn og ungdommer går på skolen frivillig og uten problemer. Imidlertid har vi elever som strever med å komme på skolen og som av ulike grunner får mange fraværsdager.

Dersom barn og unge uteblir fra opplæringen over lengre tid, kan det skape vansker for videre skolegang. Flere av elevene som dropper ut av videregående opplæring har hatt et gjennomgående høyt fravær da de gikk i grunnskolen.

Siljan kommune jobber for å forebygge frafall i tidlig alder, og iverksette tiltak raskt når en elev har høyt skolefravær. Vi vet fra forskning at skoler som legger vekt på betydningen av tilstedeværelse og har gode rutiner for registrering og oppfølging av fravær, ofte har lav fraværspromatikk. Når fraværet kan avdekkes tidlig, kan vi hindre at det øker og gjør situasjonen for eleven vanskeligere. Det er vårt felles ansvar å samarbeide for å finne gode løsninger slik at eleven igjen opplever motivasjon og ønske om å komme til skolen igjen. Godt forebyggende arbeid, avdekking, grundig kartlegging og rask igangsetting av tiltak forbedrer prognosen for disse elevene.

Skolefravær kan anses som et symptom på noe som er utfordrende eller vanskelig i livet til barn og ungdom. Det er vesentlig at det forstås i helhetsperspektiv, slik at det ikke letes etter individuelle årsaksforklaringer. Ingul (2005) påpeker at det kan være flere årsaker til at elever utvikler langvarig alvorlig skolefravær, og at problematikken som regel er sammensatt. Havik (2015) indikerer at skolefaktorer kan utgjøre vesentlige risikofaktorer for fravær, uavhengig av om eleven er emosjonelt sensitiv og uavhengig av kvaliteten på oppfølgingen fra hjemmet. Det er derfor avgjørende at skolen har gode rutiner for oppfølging av fravær og lav terskel for igangsetting av tiltak.

Nærværarbeid i Siljan kommune:

Siljan kommune vil høsten 2020 utarbeide en handlingsveileder med felles, praktiske og konkrete retningslinjer for forebygging av fravær og tiltak for elever med bekymringsfullt skolefravær. Veilederen skal gi retningslinjer for hvordan den enkelte lærer, så vel som skolen som system, må sette i gang og arbeide for å få eleven tilbake på skolen.

Videre vil kommunen utarbeide en handlingsveileder for ungdom 16-24 år som står utenfor arbeid eller utdanning. Veilederen skal legge føringer og gi konkrete retningslinjer for hvordan kommunen skal jobbe med nærvær i denne målgruppen. Kommunen har fra før ingen føringer for hvordan man kan fange opp utfordringer og sikre gode samordnede tiltak knyttet til denne aldersgruppen.

Kommunen vil i løpet av våren 2020 ansette en nærværskoordinator i 100% stilling som blant annet skal etablere et nærværsteam, samt følge opp og koordinere tjenester for ungdom i aldersgruppen 16-24 år som står utenfor eller i fare for å falle utenfor utdanning eller arbeid.

Nærværsteamet skal tidlig inn i saker med bekymringsfullt fravær og sikre tverrfaglig hjelp på et tidlig tidspunkt til barn, unge og deres familier. Teamet skal bistå med sin kompetanse og gi støtte og veiledning til skole, foresatte og andre aktuelle instanser eller ressurspersoner. Dersom det er behov for mer bistand enn teamet kan gi, vil teamet samarbeide med foresatte for å finne gode løsninger og riktig hjelp. Nærværsteamet skal på sikt arbeide bredt og tilby ulike typer hjelp på flere arenaer for barn og unge.

Foreldrestøtte.

For å kunne styrke foresattes muligheter til å gi barna sine en trygg og god oppvekst, har Siljan kommune valgt å satse på tiltak som skal støtte foresattes rolle. Med foreldrestøtte tenker vi alle typer støtte som kan bistå og styrke foresatte i foreldrerollen. Foreldrestøtte vil variere i form og innhold, og kan være alt fra støtte fra egen familie og uformelle nettverk til råd, veiledning og kunnskapsbaserte programmer i offentlig, frivillig eller privat regi.

Alle barn og unge i Norge skal ha samme rettighetene og mulighetene til utvikling, uavhengig av foresattes utgangspunkt. Trygge foresatte bidrar til en god og trygg oppvekst for barn og unge. Når omsorgsgiveren blir sikrere og mer kompetent, øker sjansen for at barna utvikler mer selvtillit, et naturlig følelsesliv, en bedre evne til å håndtere motgang og gode sosiale ferdigheter. Foreldrestøtte har som mål å forebygge uhelse hos barn/ungdommer gjennom

universell innsats rettet mot foreldre og foresatte. Støtten skal gjøre foresatte tryggere i foreldrerollen ved å fremme barnets beste gjennom å styrke relasjonen mellom foresatte eller mellom foresatte og barn. Målet er også at alle omsorgspersoner, skal vite hvor de skal henvende seg når de uroer seg. Det skal være enkelt å finne fram til råd og veiledning. Foreldrestøtte handler om å hente ut det potensialet som ligger i enhver foresatt, og styrke dette.

En viktig del av omsorgsrollen er å gi barna ubetinget kjærlighet, omtanke og omsorg. Siljan kommune skal gjennom ulike tiltak være med på å fremme disse kvalitetene hos foreldrene og foresatte. Kommune ønsker å tilby støtte til alle foresatte med barn og unge i alderen 0 til 24 år. Først og fremst er det foresattes og barnas behov som skal legges føringer for innholdet i støtten som tilbys, og tilbudene er frivillige å ta del i. Satsningen skal stimulere til lokale samhandlinger omkring støtte og hjelp til foreldre og foresatte, og tilbudene og tiltakene skal ta utgangspunkt i det forskning og erfaring viser at har betydning og effekt.

Foreldrestøtte i Siljan kommune:

Høsten 2020 vil noen ansatte i helse og oppvekst få en felles opplæring i kurset *Circle of Security- parenting* (COS-p), som er basert på tilknytningsteori. 17 ansatte vil bli sertifisert til å kunne holde foreldreveiledningskurs. Forskning viser at foreldre opplever mer mestring i foreldrerollen etter å ha gått på dette kurset. De foresatte følte at de fikk økning av kunnskap om barnets følelser og en reduksjon i atferdsvansker. Cos-p skal ha en særlig effekt på de familiene som strever med barn som har et vanskelig temperament (negativ emosjonalitet). Alle ansatte i oppvekst og noen ansatte i helse vil være med på en kursdag der de blir presentert for Cos-p metodikken.

I tillegg skal 4 ansatte i kommunen bli kursledere i veiledningsprogrammet «Hold meg, slipp meg». Det er et kurstilbud for tenårings-familier, som baserer seg på ideen om at trygg tilknytning mellom familiemedlemmer alltid er mulig, også gjennom den stormfulle tenåringstiden. «Hold meg»-kurset, skapt av Sue Johnson, baserer seg ellers på nyere forskning og kunnskap om nevrologiske endringer i ungdomshjernen, som kaster nytt lys over mye av adferden tenåringforeldre ofte må forholde seg til – f.eks. risikotaking, mistriivsel på skolen, humørsvingninger, kjedsomhet og avisning av foreldre.

Siljan kommune vil også arrangere forebyggende foreldremøtegrupper med fokus på robuste foreldre/foresatte og robuste barn. Vi tenker gruppene det er aktuelt for er:

- Nybakte foreldre
- Foreldre og foresatte til barnehagebarn
- Foreldre og foresatte til skolebarn
- Tenåringforeldre
- Foreldre og foresatte til ungdom

I tillegg til dette ønsker kommunen å opprette en hjemmeside for foreldrestøtte, der foresatte kan finne råd og veiledning om det å være foreldre til barn og ungdom i ulike aldre. Helse har allerede jobbet med en lignende hjemmeside for ungdom: *Ung i Siljan*. Vi ønsker å lage en tilsvarende side for foresatte.

Videre vil kommunen jobbe for å styrke innsatsen i barnehagen med tanke på å jobbe med språkvansker, sosial kompetanse og emosjonell kontroll. Prosjektet setter av ressurser tilsvarende 30 % stilling til dette arbeidet.

Tverrfaglig samhandling

Kommunen har vært med i «Talenter for framtida» i Telemark siden starten i 2011. Dette prosjektet bestod av 5 moduler, der det i de to siste, Tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid, ble jobbet med å utarbeide en samhandlingsmodell, BTI. Vi har også tatt i bruk det elektroniske

verktøyet, stafettloggen, for å sikre foreldresamarbeid og kontinuitet. Vi ønsker å videreføre det gode arbeidet i dette prosjektet.

Brukermedvirkning er viktig for å sikre samarbeid og felles forståelse. Det er også en lovfestet plikt at ulike tjenester skal involvere brukerne. Siljan kommune ønsker at brukermedvirkning skal bidra til økt treffsikkerhet i forhold til utforming og gjennomføring av både generelle og individuelle tilbud. Vi vil også undersøke muligheten til å ta i bruk ulike feedback-verktøy, som f.eks. Fit outcome eller Norse.

Siljan kommune skal gjennom å arbeide med tverrfaglig samhandling bli en mer samstemt kommune der fagfolk fra ulike tjenester vil jobbe på lag med familier for barnets beste, gjennom å ha søkelys på:

- Faglig samhandling og felles verdi- og kunnskapsgrunnlag, der vi jobber mot å få mest mulig ut av kompetansen til den enkelte fagperson. Kommunen skal også jobbe for å skape en felles verdiplattform og et felles grunnsyn for hva som skal til for å hjelpe barn og unge.
- Lederens rolle: Være tett på, drive relasjonell ledelse, ha et høyt faglig fokus, klare forventninger og å skape en kultur der det er lov til å prøve og feile. Vi vil også jobbe med forbedring og bevisstgjøring rundt temaene møteledelse, møtekultur og møtestruktur.
- Profesjonskunnskap: Ansatte har kjennskap til og kunnskap om hverandres profesjon.

Ved å tenke på arbeidet med utsatte barn og unge som et samfunnsoppdrag, er det nødvendig med en helhetlig kommunal innsats, på tvers av sektorer. Dette arbeidet skal KS-konsulent hjelpe oss med.

0-punktsmåling

Siljan kommune gjennomførte en før-undersøkelse våren 2020 med veiledning og samarbeid fra KoRus Sør. Hensikten med denne undersøkelsen var å få et «øyeblikksbilde» som et hjelpemiddel og en rettesnor, for å utvikle treffsikre tiltak videre i programperioden. Undersøkelsen var digital og rettet mot ansatte som jobber med barn og familier i helse, oppvekst og Nav.

Kommunen har tidligere gjennomført digitale kompetansekartlegginger hos samme målgruppe i 2015 og 2018. Kompetansekartleggingen inneholdt disse temaene knyttet opp mot:

- Bekymringsfullt skolefravær
- Foreldrestøtte
- Samhandlingsmodellen BTI
- Brukermedvirkning
- Tverrfaglig samhandling

Kompetansekartleggingen ble gjennomført i juni 2020. 79% av de involverte svarte på spørreundersøkelsen. KoRus Sør hadde disse anbefalingene på bakgrunn av undersøkelsen:

- Se på allerede definerte målsettinger, og eventuelt justere dem og utarbeide tiltak for å nå ønskede mål. Dette bør gjøres sammen med de ulike tjenestene som involveres av de ulike tiltakene.
- Felles kompetanseheving om hva bekymringsfullt skolefravær er og skyldes.
- Felles kompetanseheving for hva godt foreldresamarbeid innebærer.
- Utarbeide tverrfaglige arenaer for veiledning, refleksjoner og øvelse i å f.eks. samtale med barn.
- Tilrettelegge for møtearenaer i samarbeid med foreldre.
- Synliggjøre en oversikt over hva som finnes av kommunale tiltak og tjenester for ansatte, barn og familier.
- Videreutvikle nærværsteamet til å bli et tverrfaglig-lavterskel helsetilbud for barn og unge, for på sikt kunne arbeide bredere, og tilby mange typer hjelp på flere arenaer.

2 Organisasjon, roller og ansvar.

2.1 Styringsgruppe

Roller	Navn
Prosjekteiere	Torny Strand Moripen Elin Mandt Heidi Vasdal
Prosessledere	Hege Ekornrød Ulsnes Helle Aspheim Zielinski

Styringsgruppens rolle

Godkjenne prosjektplanen, budsjettansvar og ta overordnede beslutninger underveis i prosjektet.

Møter

Det avholdes faste møter i styringsgruppa annenhver uke, samt arbeidsmøter ved behov.

2.2 Arbeidsgrupper

Roller	Navn
Foreldreveiledning	Hege Ekornrød Ulsnes Solveig V. Vestby Karin S. Idris Lisbeth E. Christensen Tom Olav Guren Lisbeth Gulseth Anton H. Lofstad
Nærvær	Helle Aspheim Zielinski Alexander Weckhorst Tobias Ruud Anita Solvang Espen Dahle Anette Sagmo Ida M. Engen Sigrid Berge Pedersen Kristin R. Sørensen

Arbeidsgruppens rolle

Arbeidsgruppene skal utforme forslag til handlingsveiledere, rutiner og retningslinjer for arbeidet knyttet til foreldreveiledning og nærværarbeid.

Møter

Jevnlige møter ved oppstart av prosjektet. Prosessledere innkaller ved behov, enten hver gruppe for seg eller alle samlet. Det vil bli arrangert arbeidsseminarer.

2.3 Nærværsteam

Roller	Navn
Nærværskoordinator	Helle Aspheim Zielinski
<i>Sosiallærer barneskolen og familiestøttekoordinator</i>	Hege E. Ulsnes
<i>Miljøterapeut ungdomskolen</i>	Anette Sagmo
<i>Ungdomsveileder NAV</i>	Alexander Weckhorst
<i>Leder PPT</i>	Ida M. Engen
<i>Rus og psykisk helse</i>	Tobias Ruud
<i>Helsesykepleier</i>	Linda Elisabeth Halvorsen
<i>Barnevernet</i>	Sigrid Berge Pedersen
<i>Styrer Loppedåpan barnehage (møter ved behov)</i>	Lisbeth E. Christensen
<i>Styrer Sagaenga barnehage (møter ved behov)</i>	Karin S. Idris
<i>Folkehelsekoordinator/kultur (møter ved behov)</i>	Jeanette Aas Andersen
<i>Psykomotorisk fysioterapeut (møter ved behov)</i>	Kristin R. Sørensen

Nærværsteamets rolle

- Bistå med veiledning og oppfølging i saker knyttet til utfordringer med nærvær i barnehage, skole og arbeidsliv for aldersgruppen 16-24 år. Teamets rolle er å kartlegge og drøfte utfordringer i et helhetsperspektiv og sørge for samordnede tjenester med barnet/ungdommen i sentrum.
- Saker meldes inn til nærværsteamet via nærværskoordinator, fra tjenester tilknyttet barnet/ungdommen eller av de som er direkte berørt.

Møter

- Det avholdes faste møter i teamet.

2.4 Cos-p veiledere

Roller	Navn
Familiestøttekoordinator	Hege E. Ulsnes
<i>Nærværskoordinator</i>	Helle Aspheim Zielinski
<i>Ungdomsveileder NAV</i>	Alexander Weckhorst
<i>Leder PPT</i>	Ida M. Engen
<i>Rus og psykisk helse</i>	Tobias Ruud
<i>Barnehageleder</i>	Lisbeth E. Christensen
<i>Pedagogisk leder barnehage</i>	Anne Kristin Kontni
<i>Ledende Helsesykepleier</i>	Solveig V. Vestby
<i>Pedagogisk leder barnehage</i>	Brit Teie
<i>Fagteam barnehage</i>	Britt Christensen
<i>Pedagogisk leder barnehage</i>	Ilse Gry Usterud Høiseth
<i>Miljøterapeut Midtbygda</i>	Lena Seeberg Magnussen
<i>Vernepleier</i>	Gry M. Røsaker
<i>Vernepleier</i>	Anne Grete T. Øksenholt
<i>Miljøterapeut SUS</i>	Anette Sagmo
<i>Pedagogisk psykologisk rådgiver</i>	Dorthe K. Bårnes

Foreldreveildernes rolle:

- Veilede grupper eller foresatte i par eller enkeltvis som ønsker veiledning etter Cos-p manualen eller «Hold meg, slipp meg» manualen.
- Veilederne eller lederne i etaten melder saker inn til Familiestøttekoordinator. Der koordinator registrer saken og sammen med veilederne drøfter hvem som skal forta veiledningen.

Møter

- Avholdes 2 ganger i halvåret eller etter behov.
- De sertifiserte samles for å øve, samtale og dele erfaringer angående foreldreveiledning.

2.5 Oversikt ansvar og roller

Roller	Ansvar	Oppgaver
Prosjekteier	<p>Er prosjektets øverste leder og beslutningstaker.</p> <p>Skal sørge for at prosjektet blir planlagt og gjennomført i henhold til rammer og forventninger som er lagt til grunn og kvalitetssikre arbeidet.</p> <p>Har det overordnet økonomiske ansvar</p> <p>Er representert i ressursgruppa hos fylkesmannen</p> <p>Har ansvar for rapportering</p> <p>Har det overordnede ansvaret for at prosjektets gevinster blir realisert.</p>	<p>Godkjenne prosjektplanen og eventuelle senere revisjoner av denne</p> <p>Støtte prosesslederne i ledelsen av prosjektet, og ta beslutninger i saker som ligger utenfor prosessledernes myndighet</p>
Styringsgruppe	<p>Styringsgruppens medlemmer skal være prosjektets ambassadører i sine respektive tjenester.</p> <p>Skal overvåke fremdrift, avvik og måle effekt.</p> <p>Skal være deltagende i utformingen av prosjektet og godkjenne planer og mandat</p> <p>Håndtere ekstern usikkerhet</p>	<p>Jevnlige gjennomgang av prosjektets status</p> <p>Finne gode tiltak for å håndtere avvik i prosjektet, og følge opp gjennomføring av tiltakene.</p>
Prosessleder	<p>Planlegge og gjennomføre prosjektet innenfor de rammene som er gitt fra prosjekteier</p> <p>Be prosjekteier om godkjenning i saker som går ut over sin egen myndighet gitt av prosjekteier</p> <p>Ta initiativ til å utrede og foreslå eventuelle endringer i prosjektet, som vil bidra til å styrke prosjektets verdi sett i virksomhetenes perspektiv</p> <p>Innlemme prosjektet i organisasjonene</p>	<p>Ansvar for at plandokumenter, møtereferat og rapporter blir skrevet, og sørge for prosjekteiers tilslutning og godkjenning av disse</p> <p>Styre prosjekts gjennomføring i henhold til plan, ev. rapportere avvik og komme med forslag til tiltak</p> <p>Sørge for god kommunikasjon eksternt og internt i prosjektet</p>
Arbeidsgrupper	<p>Utforme forslag til handlingsveiledere, rutiner og retningslinjer</p> <p>Komme med innspill til prosessen og gi faglige råd til prosjektet</p> <p>Bidra til at leveransene blir realisert og i tråd med målsetting</p>	
Målgrupper	<p>Gi uttrykk for behov og ønsker</p> <p>Kommentere og gi innspill til prosess og løsninger</p> <p>Bidra til at leveransene blir realisert og i tråd med målsetting</p>	

3. Målsettinger

3.1. Formål

Prosjektet skal bidra til å sikre at barn og unge får en god oppvekst, utvikler seg, får et godt liv og blir godt utrustet til utdanning og arbeid.

Gjennom ulike tiltak tar prosjektet sikte på å jobbe både forebyggende med tidlig intervensjon ved fravær i skolen og gjennom foreldrestøtte hjelpe foreldre med å gi barn og unge en god og trygg oppvekst. Prosjektet skal bidra til et styrket tilbud med god samordning av tjenester der det er mer sammensatt problematikk, ved blant annet å etablere et nærværsteam som skal sikre tverrfaglige prosesser og tiltak.

Det skal også jobbes med struktur og kultur i organisasjonen, for å sikre at alle ansatte jobber ut fra et felles sett av normer og verdier for tverrfaglig samhandling.

3.2. Hovedmål og delmål

Kommunens overordnede mål er 100% måloppnåelse. I praksis vet vi at dette kan være utfordrende. Vi vil derfor bruke skalaen under i vurderinger av måloppnåelse:

Mål nærvær:
<p>Effekt mål:</p> <p>Alle barn og unge møter i barnehage og på skole, bekymringsfullt fravær blir fulgt opp.</p> <p>Alle barn og unge opplever trivsel, trygghet, utvikling og mestring.</p> <p>Alle gjennomfører videregående opplæring.</p> <p>Elever som har bekymringsfullt skolefravær eller som faller utenfor videregående opplæring, skal få rask hjelp.</p> <p>Elever med bekymringsfullt skolefravær eller frafall i videregående opplæring, skal få oppleve å være med å definere behov og utvikle tilbud.</p> <p>Utsatte unge skal oppleve tett oppfølging i alle overganger.</p>
<p>Resultat mål:</p> <p>Foresatte opplever at de er viktige i utforming og gjennomføring av tiltak ved bekymringsfullt skolefravær.</p> <p>I sakene om bekymringsfullt skolefravær, er det opprettet en elektronisk stafettlogg.</p> <p>Foresatte i skolefraværssaker hvor det er opprettet elektronisk stafettlogg, opplever loggen som et viktig verktøy.</p> <p>Foresatte og barnet/ungdom vet hvem de skal forholde seg til og vet godt hvem som følger dem opp.</p> <p>Alle ansatte er enige i at kommunen har en felles forståelse av hva bekymringsfullt skolefravær er.</p> <p>Alle ansatte kjenner til felles rutiner for arbeid med elever med bekymringsfullt skolefravær.</p> <p>Alle ansatte som har vært bekymret for skolefravær hos en elev opplever BTI-modellen som en nyttig veileder for hvordan gå fra bekymring til handling.</p> <p>Alle ansatte som har vært bekymret for skolefravær, har benyttet verktøyene i BTI-modellen når de har handlet overfor en elev.</p> <p>Alle lærere oppgir å ha kompetanse «i stor grad» for hvordan de skal handle ved bekymringsfullt skolefravær.</p> <p>Alle lærere oppgir kompetanse «i stor grad» for hvilken tjeneste de kan kontakte ved bekymringsfullt skolefravær – og hvordan.</p>

<p>Alle lærere oppgir å ha kunnskap “i stor grad” om hvilke tiltak som er tilgjengelige i kommunen ved bekymringsfullt skolefravær.</p> <p>Alle ansatte i de kommunale hjelpetjenestene oppgir kompetanse “i stor grad” om tiltak og handling ved bekymringsfullt skolefravær.</p> <p>Alle barn/foresatte som har deltatt i møter med «nærværsteamet» opplever arenaen som viktig for seg selv og barnet/ungdommen</p> <p>Gjennomføringen i videregående skole har økt fra 83 % til 100 %.</p> <p>Alle personer 16-24 år er i utdanning, arbeid/aktivitet eller oppfølging.</p> <p>Alle ungdommer/foresatte skal få tilbud om å opprette en elektronisk stafettlogg når en sak kommer til «nærværsteamet».</p> <p>Alle lærerne som har hatt en «sak» om bekymringsfullt skolefravær, opplever «nærværsteamet» som en nyttig arena for råd/veiledning og igangsetting av konkrete tiltak.</p> <p>Alle ansatte i hjelpetjenestene, som har deltatt i «nærværsteam», opplever dette som en nyttig arena for igangsetting av konkrete tiltak.</p> <p>Alle ansatte i nærværsteamet bruker feedbackverktøy.</p> <p>Alle ungdommer/foresatte som har deltatt i møter med «nærværsteamet» opplever arenaen som viktig for seg selv og barnet/ungdommen.</p> <p>Alle foresatte som har deltatt i møter med «nærværsteam» opplever at skolen var raske med å bistå med hjelp eller henvise til nærværsteam.</p> <p>Foresatte som har deltatt i møter med «nærværsteam» opplever at informasjon om tilbudet er enkelt å finne.</p>
<p>Tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablere samarbeid med OT. • Utarbeide handlingsveileder 16-24. • Følge “utsatte” ungdom i overgangen til vgs. • Jobbtiltak for ungdom i risikozonen i feriene. • Utarbeide veileder for skolefravær. • Kompetanseheving av ansatte i skole, barnehage og hjelpetjenester. • Ansette nærværskoordinator. • Etablere et nærværsteam. • Opplæring av ansatte i stafettlogg.

Mål foreldrestøtte:
<p>Effekt mål:</p> <p>Barn og unge har trygge foresatte som bidrar til en god og trygg oppvekst.</p> <p>Barn og unge opplever at de ansatte møter dem på deres behov for trygghet, trivsel, utvikling og mestring.</p> <p>Foresatte vet hvor de skal henvende seg for å få hjelp og støtte i foreldrerollen.</p> <p>Foresatte opplever at ansatte er i stand til å trygge dem i foreldrerollen.</p>
<p>Resultatmål:</p> <p>Alle ansatte oppgir «stor grad av» kompetanse i hvordan kommunen kan bistå med godt foreldrestøttearbeid.</p> <p>Alle ansatte er kurset i Cos-p- metodikk</p> <p>Minst 5% av ansatte er sertifisert i Cos-p metodikk og ansatte som er kurset i Cos-p -metodikk opplever det som «nyttig» i sitt daglige arbeid.</p> <p>Alle ansatte som er sertifisert i Cos-p- metodikk opplever det som «nyttig» i sitt daglige arbeid.</p> <p>Alle foresatte som gjennomfører Cos-p- veiledning opplever det som nyttig.</p> <p>Alle foresatte som har deltatt på tema-foreldremøter i barnehage og skole om foreldrerollen opplever det som nyttig.</p> <p>Alle foresatte som har fått Cos-p -veiledning opplever at informasjon, tiltak og tjenester er enkelt å finne frem til.</p>
<p>Tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi tilbud om foreldreveiledningskurs. • Sertifisere et utvalg ansatte i Cos-p. • Lage hjemmeside for foreldrestøtte. • Lage foreldremøtepakker. • Kompetanseheving av alle ansatte i Cos-p- metodikken. • Styrke satsingen mot barnehage knyttet til sosioemosjonelle vansker.

Mål samhandling og medvirkning
<p>Effekt mål:</p> <p>Brukerne opplever at ulike tjenester samarbeider til det beste for dem.</p> <p>Brukerne opplever at de få være med å definere behov og utvikle tilbud.</p> <p>Brukerne vet hvem de skal forholde seg til og vet godt hvem som følger dem opp.</p>
<p>Resultatmål:</p> <p>Alle elever med bekymringsfullt skolefravær opplever at lærer og/eller andre tillitspersoner snakker med dem, lytter og er interessert i å hjelpe.</p> <p>Alle elever som har bekymringsfullt skolefravær, opplever at de er delaktige i tiltak som blir igangsatt.</p> <p>Alle elever opplever tiltakene som nyttige.</p> <p>Alle foresatte opplever at tjenester samarbeider og virker som en helhet.</p> <p>Kulturmål:</p> <p>Alle ansatte opplever at Siljan kommune er «en lærende organisasjon» hvor det er rom for å prøve og feile.</p> <p>Alle ansatte har en felles målsetting og jobber ut fra de normer og verdier som er satt for tverrfaglige samhandling.</p> <p>Struktur mål:</p> <p>Alle ansatte bruker etablerte strukturer gitt i kommunens BTI-modell.</p>
<p>Tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle felles tiltak med brukeren i sentrum. • Etablere arenaer for brukermedvirkning. • Utsatte barn og unge med sammensatte tjenestebehov får en stafettholder/kontaktperson. • Utarbeide en felles verdiplakat for tverrfaglig samhandling. • Utvikle møtestruktur og mal for møter.

3.3. Målgruppe

Målgruppen for prosjektet i sin helhet er barn og unge i aldersgruppen 0-24 år og deres familier. Nærværsteam skal følge opp barn og unge som av ulike årsaker har falt fra eller står i fare for å falle utenfor utdanning, arbeid eller aktiviteter som gjør dem til aktive deltakere i samfunnet og skaper en følelse av mestring og mening. Målet med arbeidet er *nærvær* som knyttes til tilstedeværelse i skole, arbeid og øvrige arenaer som gjør livet meningsfullt og helsefremmende. Målgruppe:

- Barn og unge som har utfordringer knyttet til høyt skolefravær eller skolevegring.
- Unge som av ulike årsaker står utenfor utdanning og arbeid.
- Barn og unge som av ulike årsaker står i fare for å falle utenfor skole, arbeid/utdanning eller andre meningsfylte aktiviteter.

Foreldrestøtte skal settes inn som et tiltak og implementeres som standard oppfølging i helsestasjon og tilbys enkeltpersoner eller veiledning i grupper. Tilbudet skal gis til alle foreldre/foresatte som ønsker det.

Kompetanseheving samt arbeid med struktur og kultur for tverrfaglig samhandling er rettet mot de ansatte i kommunen, og skal blant annet sikre god tverrfaglig samhandling for barn og unge og deres familier.

3.4. Samarbeidspartnere

Fylkesmannen/Statsforvalterens oppgave er å etablere en regional ressursgruppe sammen med KS-lokalt, administrere søknadsprosessen og inngå avtale med kompetansemiljøet. De skal også gjennomføre fagsamlinger og erfaringsutveksling for kommunene. I tillegg skal de forvalte programmidlene og iverksette nødvendige kontroller.

KoRus har bistått kommunen med nullpunktsanalyse, tiltaksutvikling, implementering- og prosess-støtte i gjennomføringen av tiltak.

Oxford Research har ansvar for å følge-evaluere Pilot for programfinansiering etter oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Fokusområdet ligger på det forvaltningsrelaterte aspektet ved programfinansiering som styringsredskap og å beskrive dette, slik at oppdragsgiver får nyttige tilbakemeldinger underveis som gir styring av piloten.

KS-Konsulent sitt oppdrag består i å bistå de ulike kommunene med faglig støtte, gi råd i tiltaksutviklingen, gi veiledning og støtte i implementering og prosess. I tillegg inngår det å informere om forskning og forskningsresultater som skal gi felles kunnskapsgrunnlag om målgruppene som igjen skal gi et felles kunnskapsgrunnlag for utvikling av tiltak.

Nordlandsforskning skal bistå kommunen med å få resultatene fra prosjektet ut i kommunen gjennom å lage en brukervennlig veileder. Denne veilederen vil både dekke hvordan man skal oppnå god samarbeidspraksis og en trinnvis prosessveileder for hvordan kommuneansatte skal måle resultat, virkning og effekt.

Fylkeskommunen har gjennom oppfølgingstjenesten ansvar for å følge opp ungdom mellom 16 – 21 år med rett til videregående opplæring, som ikke er i opplæring eller arbeid. Prosjektet har innledet et gjensidig samarbeid med oppfølgingstjenesten og NAV med blant annet jevnlig månedlige samarbeidsmøter.

3.5. Avgrensninger

Vi avgrenser dette prosjektet til å gjelde unge (0-24 år) som er inne i et system og får den oppfølgingen de har behov for via andre tjenester. Dersom barn og unge får tilstrekkelig bistand fra en tjeneste, eller det er et støtteapparat rundt dem som fungerer tilstrekkelig, skal ikke prosjektet med nærværsteam og koordinator kobles på. Det skal foretas en individuell vurdering i hvert enkelt tilfelle knyttet til hva som er egnet oppfølging.

4. Fremdriftsplan

Hva	Periode	Ansvar	Tid
Utarbeide og gjennomføre nullpunktsmåling - presentasjon av data fra undersøkelsen ut i de ulike tjenestene	Vår 2020	Styret/ KoRus	
	Høst 2020	Hege og Helle	
Ansette nærværskoordinator	Vår 2020	Styret	
Etablere nærværsteam	Høst 2020	Helle	
Lage handlingsveileder for skolefravær - Godkjenne veileder	Høst 2020	Helle og Hege	
- Digitalisere handlingsveileder		Lederne	
- Implementere handlingsveileder		Helle og Hege	
	Vår 2021	Lederne	
Lage handlingsveileder 16-24 år - godkjenne veileder - digitalisere handlingsveileder - implementere handlingsveileder	Høst 2020	Helle	
Etablere ulike tiltak - Inn på tunet - E-sport	2020/2021	Helle	
Sette opp faste temaer for foreldremøter - gjennomføre foreldremøter med nye temaer	Høst 2020	Hege	
	Vår 2021	Ledere	
COS-p opplæring + sertifisering	Høst 2020	Hege	
Cos-p opplæring for ansatte i nav, helse og oppvekst	Høst 2021	Hege	
Sette i gang foreldreveiledning	Vår 2021	Hege	
Lage hjemmeside om foreldrestøtte	Vår 2022	Styret	
Utarbeide informasjonsmateriale - tjenestekatalog - brosjyre foreldrestøtteordning - brosjyre for nærværsteam	Vår 2021	Hege og Helle	Cos-p + nærværsteam se nærmere på dette i løpet av mai 2021.
		Styret	
		Styret	
Ferdig prosjektplan	Vår 2021	Styret	
Utarbeide kompetansehevingsplan: 1. Cos-p opplæring 2. Skolefravær (rutiner og håndtering) 3. Tegn og symptomer (hvordan avdekke bekymring) 4. Den nødvendige samtalen med barn og foreldre 5. Kompetanse i å samtale med barn 6. Relasjonskompetansen 7. Tverrfaglig samarbeid (samtykkeerklæring, taushetsplikt, samarbeid Bvtj.)	Høst 2021	Styret	Tas med inn i avdelingsledermøte
		Styret	
		Styret	
		Styret	
		Styret	
		Styret	
		Styret	
Utarbeide plan for brukermedvirkning (ungdom)	Høst 2021	Hege og Helle	-Utvalgte spørsmål til elever (og lærere?) ved ulike trinn om ulike temaer (relasjon til læreren, læringsmiljø, motivasjon og læringsfaktorer). -Plan for hvordan få brukermedvirkning 16-24 år. -Gjennomføre opplegg med elevene før foredrag om skolefravær

Opprette ressursgrupper foreldre (brukermedvirkning)	Høst 2021	Hege og Helle	Starte med foreldrestøtte. Hvordan kan vi motivere foreldre til å motta foreldreveiledning? Hvordan markedsføre?
Informasjon om prosjektet ut til innbyggere via ulike medier o Generell info om PIL på kommunens Facebook side, nettside og kommunenyt. o Info om COS-p og foreldrestøttesatsning på Facebook. o Info om nærværsteam/oppfølging av fravær utsatte barn og unge på Facebook.	Høst 2021	Hege og Helle	I løpet av februar 2021. Starte med generell info om PIL.
Tidlig innsats barnehage - sosial kompetanse og emosjonell kontroll	Vår 2021	Helle og Hege	Møte med Lisbeth januar.
Ta stilling til bruk av FIT/Norse	Vår 2021	Styret	
Faglig samhandling og arbeid med verdier	Vår 2021	Jo Fiske KS-k	Starter opp med et arbeidsseminar 4. mars for arbeidsgruppene.
Forankring (fra politisk til den enkelte ansatte)	Vår 2021	Styret Lederne	
Detaljplanlegging av struktur og rutiner – frem til sommeren	Vår 2021	Styret	Arbeid med verdier for tverrfaglig samhandling ut i tjenestene
Jobbe med logisk modell	Vår 2021	Styret Nordlandsforskning	Webinar 06.05.21 + arbeidsgrupper
Utprøvningsfasen på struktur, kultur bredt ut mot hele organisasjonen.	Høst 2021:	Lederne Helle Hege	
Mellomevaluering: Evaluere effekten av arbeidet kultur og struktur. Justere kursen (gjør folk trygge på at det vil bli evaluert. Vi prøver og justerer kursen underveis).	Januar 2022	Styret Jo Fiske Nordlandsforskning	
Ny utprøving januar av eventuelle andre tiltak knyttet til kultur og struktur.	Juni 2022.	Lederne	
Spikre fremtidens opplegg (ferdigstille dokumenter og rutiner osv.). Sjekke ut om vi har nådd målene vi har satt oss.	Høst 2022	Styret Jo Fiske	

5. Rapportering

Årlig rapportering til politisk nivå.
Årlig rapportering til Statsforvalteren.

6. Finansiering

Piloten er fullfinansiert fra staten og består av fem statlige tilskuddsordninger som er slått sammen. I utmålingen av midler til pilotkommunene fra 2020 inngår følgende fem tilskuddsordninger:

Kunnskapsdepartementet:

1. Tilskudd til tiltak for bedre språkforståelse blant minoritetsspråklige barn i førskolealder
2. Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn

Arbeids- og sosialdepartementet:

3. Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte

Helse- og omsorgsdepartementet:

4. Tilbud til mennesker med langvarige og/eller sammensatte tjenestebehov

Barne- og likestillingsdepartementet:

5. Støtte til oppfølgings- og los-funksjoner for ungdom

I utmålingen av midler legges det til grunn at kommunen skal motta hva den ellers kunne fått, gitt at kriteriene for den enkelte av de utvalgte tilskuddsordningene var oppfylt. For ordninger hvor tilskuddsbeløpet fastsettes skjønnsmessig, vil det brukes fordelingsnøkler for beregning av beløp.

Siljan kommune har tidligere ikke mottatt midler fra disse tilskuddsordningene.

Siljan kommune vil motta ca. kr 1 800 000,- årlig i 3 år for å delta i piloten.

7. Evaluering

Evaluering foregår på to måter, der både finansieringsordningen og tiltakene skal evalueres.

7.1 Finansieringsordningen

Det skal gjennomføres en overordnet følgeevaluering av piloten som helhet. Målet med evalueringen vil være å få vurdert pilot for programfinansiering både på statlig, regionalt og lokalt nivå sett opp imot de mål som er satt for piloten. Følgeevalueringen skal vurdere gevinstene med programfinansiering sammenlignet med dagens situasjon. Dette gjelder blant annet om midlene når målgruppen, om tiltakene er virkningsfulle og om tiltakene og finansieringen fremmer samarbeid på tvers av sektorinndelingen i kommunen.

Følgeevalueringen vil starte opp tidlig 2019 for også å dokumentere de prosesser som skjer i kommunene i nullpunktsanalysen og tiltaksutviklingen. F.eks. hvordan benytter kommunene seg av forskning og kompetansemiljøene i analysearbeidet? Hvordan forankres arbeidet og midlene både på tvers av sektorer og politisk i kommunene?

Følgeevalueringen skal:

- Kartlegge programfinansiering som virkemiddel for statlig styring av kommunesektoren.
- Vurdere i hvilken grad programfinansieringen bidrar som styringsverktøy til å nå de målene som er satt for piloten.
- Legge til rette for læring, videreutvikling og justering av programfinansieringen underveis i prosjektperioden.
- Beskrive hvordan resultater fra evalueringen best kan formidles.

7.2 Evaluering av tiltak

Nordlandsforskning skal bidra til å lære kommunen en metode for selvevaluering.

I evalueringen skal det vurderes i hvilken grad disse målene nås:

- Barn, unge og deres familier opplever at tiltak og tilbud i kommunene er mer samordnet og tilgjengelige.
- Det tverretatlige samarbeidet i kommunene om utsatte barn og unge og deres familier er forankret i ledelsen, og det er utviklet bedre systemer og strukturer.
- Mindre tidsbruk på tilskudd i kommunene.
- Mer kunnskap om virkninger og erfaringer av tiltak mot målgruppen.
- Kunnskap om programfinansiering som virkemiddel overfor kommunene innen 0-24-arbeidet.
- I tillegg skal det beskrives hvordan resultatene fra evalueringen best kan formidles.

Evalueringen skal ta utgangspunkt i den nullpunktsanalysen som lages for hver kommune.

Referanser

Bang, H. (2017). *Organisasjonskultur*. 5. utgave, Universitetsforlaget, Oslo.

Hansen I. L. S., Jensen R. S., Fløtten T. (2019) *0-24 -samarbeidet. Et kunnskapsgrunnlag*. Fafo (2019:21). Hentet 19.02.2021 fra: [0-24-samarbeidet. Et kunnskapsgrunnlag | Fafo-notat 2019:21](#)

Havik, T. (2017). *Skolefravær. Å forstå og håndtere skolefravær og skolevegring*. Gyldendal Akademisk. Oslo

Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, NAV, Imdi, barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (2017) *0-24 Samarbeidet – en innsats for barn og unge*. Strategi 2017 -2020. Hentet 19.02.2021 fra: [Microsoft Word - Strategi for 0-24-samarbeidet 2017-2020 endelig.docx \(0-24-samarbeidet.no\)](#)

Ingul, J.M. (2005). Skolevegring hos barn og ungdom I: *Barn i Norge 2005. Se meg!* Årsrapport om barn og unges psykiske helse, voksne for barn.

Ingul, J.M. (2011), referert i fremlegg av Grønvold, H., Bodø 21.10.2014

Kompetanseberetningen (2005). *Utredning i utdanningsforbundet*. Hentet 12.02.21 fra <https://docplayer.me/36980272-Kompetanseberetningen-skolen-som-laerende-organisasjon.html>

Kunnskapsdepartementet (2019). *Tett på - tidlig innsats og inkluderende felleskap i barnehage, skole og sfo*. (Meld.St.6 (2019-2020)). Hentet 19.02.2021 fra [Meld. St. 6 \(2019-2020\) \(regjeringen.no\)](#)

Roald, K. (2012). *Kvalitetsvurdering som organisasjonslæring. Når skole og skoleiglar utviklar kunnskap*. Bergen: Fagbokforlaget.

Stette, Ø., (2019). *Barnets beste*. Oslo. Pedlex.

Utdanningsdirektoratet (2019). *Veileder- tilrettelegging for barn og elever med stort læringspotensial*. Hentet 26.01.21 fra <https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/veileder--tilrettelegging-for-barn-og-elever-med-stort-laringspotensial>

Utdanningsdirektoratet (2016, 01.12) *Fravær i grunnskolen*. Hentet 19.02.2021 fra: [Fravær i grunnskolen \(udir.no\)](#)

Utdanningsdirektoratet (2008). *En lærende skole. Læring fra lærende virksomheter og utviklingsarbeid i norske bedrifter*. Artikkelstafett. Artikkel 4. Hentet 01.02.21 fra https://www.udir.no/globalassets/upload/skoleutvikling/artikkelstafett/laring_fra_laerende_virksomheter.pdf

Tittel	Prosjektplan «Pilot i eget liv»
Utgave	1
Prosjektnavn:	Pilot for programfinansiering
Prosjekteier	Kommunalsjef oppvekst, leder i NAV og leder for forebyggende tjenester
Oppdragsgiver	Utdanningsdirektoratet, helsedirektoratet og barne- ungdoms- og familiedirektoratet.
Start og slutt dato	2020 - 2023
Forfatter	Hege Ekornrød Ulsnes og Helle Aspheim Zielinski
Stikkord	Nærvær, bekymringsfullt skolefravær, foreldrestøtte, veiledning, kompetanseheving, samhandling, brukermedvirkning, barnets beste, tidlig innsats.

SILJAN KOMMUNE

Tlf: 35 94 25 00

Besøksadresse:

Sentrumsveien 105
3748 Siljan

Postadresse

Pb. 16
3749 Siljan

e-post: post@siljan.kommune.no

